

Sygn. akt II Ca 514/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Urszula Wynimko (spr.)
Sędziowie:	SSO Barbara Puchalska SSO Renata Tabor
Protokolant:	st. sekr. sąd. Zofia Szczęsnowicz

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2013 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa G. C.

przeciwko T. C.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim

z dnia 7 marca 2013 r. sygn. akt III RC 74/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I o tyle, że ustalone w nim alimenty obniża do kwoty po 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych miesięcznie;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

M. F. (1) działająca w imieniu małoletniego syna G. C. wniosła o podwyższenie alimentów zasądzonych na jego rzecz od pozwanego T. C. do kwoty po 600 zł miesięcznie.

Pozwany T. C. wniósł o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 7 marca 2013 roku Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim alimenty zasądzone od pozwanego T. C. na rzecz małoletniego powoda G. C. ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 20 marca 2012 roku, w sprawie III RC 62/12 w kwocie po 300 zł miesięcznie, podwyższył z dniem 8 lutego 2013 roku do kwoty po 450 zł miesięcznie, płatnych do

dnia 10 – go każdego miesiąca do rąk matki powoda z 13% za uchybienie w płatności każdej raty (punkt I wyroku); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (punkt II wyroku); nakazał pobrać od pozwanego T. C. na rzecz Skarbu Państwa /kasa Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim/ kwotę 90 zł tytułem należnej opłaty stosunkowej (punkt III wyroku); odstąpił od obciążenia małoletniego powoda kosztami w części oddalonego roszczenia (punkt IV wyroku) oraz wyrokowi w punkcie I nadał rygor natychmiastowej wykonalności (punkt V wyroku).

Z poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń wynikało, że wyrokiem z dnia 20 marca 2012 roku Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim w sprawie III RC 62/12 ustalił alimenty na rzecz G. C. od pozwanego w kwocie po 300 zł miesięcznie. W tej dacie małoletni miał rok i cztery miesiące. Był dzieckiem alergicznym, a w maju 2012 roku stan jego zdrowia pogorszył się. Chłopiec był leczony w poradniach specjalistycznych. W ocenie matki, od daty poprzedniego orzekania wzrosły koszty leczenia oraz koszty żywienia i ubrania dziecka. W tych okolicznościach, ustawowa przedstawicielka określiła miesięczny koszt utrzymania powoda na kwotę 800 – 900 zł.

Sąd Rejonowy ustalił następnie, że matka małoletniego M. F. (1) ma 20 lat i obecnie poszukuje pracy. Mieszka ze swoimi rodzicami, ale nie może liczyć na ich pomoc w opiece nad synem, ponieważ jej matka sprawuje opiekę nad chorą babcią. Pozwany również ma 20 lat. Nie pracuje i nie kontynuuje nauki. Jedyne osiągnięte przez niego dochody stanowią alimenty, które otrzymuje od ojca w kwocie 350 zł miesięcznie.

W dalszej kolejności Sąd I instancji przywołał przepisy art. 138 k.r.o. oraz art. 135 k.r.o. i uznał, że nastąpiła zmiana stosunków uzasadniająca podwyższenie alimentów na rzecz małoletniego. Zwrócił uwagę, że chociaż poprzednie orzeczenie w sprawie wydano rok temu, to w życiu małoletniego jest to znaczny wpływ czasu. Powód wyrasta z ubranek, potrzebuje pełniejszego i urozmaiconego pożywienia. Co więcej, małoletni potrzebuje częstych wizyt u lekarzy specjalistów, które generują dodatkowe koszty. W ocenie Sądu Rejonowego, ustawowa przedstawicielka zawyżyła jednak miesięczny koszt utrzymania syna, który oscyluje w granicach kwoty 650-700 zł. Sąd przyjął również, że zmianie uległa sytuacja życiowa obojga rodziców powoda. Skoro obojwoje ukończyli naukę w szkołach średnich, to powinni czynić starania o zdobycie pracy. Zdaniem Sądu, większe możliwości miał tu pozwany, który nie jest obciążony bezpośrednią opieką nad synem. Tym bardziej, że miał on atrakcyjną pracę zawodową z wynagrodzeniem 1 900 zł miesięcznie. Sąd I instancji nie dał przy tym wiary tłumaczeniom pozwanego, że opowiadając o tym swemu koledze jedynie żartował. W tych okolicznościach, to pozwany powinien mieć większy udział w kosztach utrzymania syna. W przekonaniu Sądu kwota 450 zł odpowiada zarówno potrzebom dziecka, jak i możliwościom płatniczym ojca. W pozostałym zakresie, powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd wskazał przepisy art. 135 k.r.o. i art. 138 k.r.o. Jednocześnie, klauzulę wykonalności nadał w oparciu o przepis art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w zakresie punktu I i III. Powołując się na trudną sytuację materialną wniósł o przywrócenie poprzedniej wysokości alimentów w kwocie po 300 zł miesięcznie. Podkreślił, że Sąd dał wiarę nieprawdziwym twierdzeniom M. F. (1), która zawyżyła miesięczny koszt utrzymania syna.

Wskazując na powyższe, wniósł o uwzględnienie apelacji.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Apelacja pozwanego częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Obowiązkiem Sądu I instancji w niniejszej sprawie było ustalenie, czy od czasu ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów zaistniała zmiana pomiędzy stronami stosunku alimentacyjnego, w rozumieniu art. 138 k. r. o. Przez zmianę stosunków należy rozumieć istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych

zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych. Ustalenie zmiany stosunków następuje natomiast poprzez porównanie stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu bądź obniżeniu.

Z niewadliwych ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że od czasu prawomocnego zakończenia poprzedniej sprawy upłynął zaledwie 1 rok i 6 miesięcy. Oznacza to, że nie nastąpił znaczny upływ czasu. Niemniej jednak, na tej przestrzeni czasu nastąpiła zmiana okoliczności, skutkująca uznaniem, że usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda wzrosły, co Sąd I instancji słusznie zauważył. Niewątpliwie ma to związek ze stanem zdrowia powoda, który jak się okazało jest dzieckiem alergicznym. Jednakże, zgodzić należy się ze skarżącym, że wydatki te nie kształtują się na poziomie ustalonym przez Sąd Rejonowy, a więc 650-700 zł. Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, mimo stwierdzonego schorzenia, powód nie przyjmuje żadnych lekarstw, a deklarowana przez matkę liczba wizyt u lekarza nie odbiega od przeciętnej, w przypadku zdrowego dziecka. Na rozprawie apelacyjnej matka wskazała, że przyjeżdża z dzieckiem na bezpłatne wizyty u lekarza w B., ale nie ponosi kosztów podróży, ponieważ przywozi ją ojciec oraz do dwóch razy w miesiącu odwiedza lekarza rodzinnego, ponosząc koszty dojazdu taksówką w wysokości 10 – 15 zł. W związku ze zdiagnozowaną alergią powód wymaga zachowania jedynie specjalnej diety, ale jej koszty również nie jawią się jako wysokie, skoro polega ona na tym, że wszystkie posiłki powinny być sporządzone domowym sposobem. W tej sytuacji nie było obciążone ryzykiem błędu przyjęcie, że koszt utrzymania małoletniego kształtuje się w granicach 550 - 600 zł miesięcznie.

Zdaniem Sądu Okręgowego żądanie podwyższenia alimentów od ojca małoletniego powoda, co do zasady jest uzasadnione i zasługiwało na uwzględnienie. Rozważenia wymagała jednakże jego wysokość. Lektura apelacji pozwanego prowadzi do wniosku, że skarżący kwestionuje ustalone przez Sąd I instancji swoje możliwości zarobkowe, wskazując, że są one znacznie niższe. Z zarzutem tym nie sposób się zgodzić. Od czasu poprzedniego orzekania w sprawie pozwany ukończył szkołę w zakresie technika organizacji usług gastronomicznych. Oznacza to, że zdobył wykształcenie, które umożliwia mu już podjęcie pracy. Sąd Odwoławczy podkreśla, że do obowiązków rodziców należy dążenie do zapewnienia dzieciom właściwych warunków utrzymania nawet kosztem szczególnego wysiłku, odbiegającego od tego, jaki normalnie osoba pracująca podejmuje. Z uwagi na powyższe, zarzuty apelacji wskazujące na trudną sytuację finansową pozwanego nie mogły być w uwzględnione. Powód jest młodym, zdrowym mężczyzną, który nie powinien mieć problemu ze znalezieniem pracy, choćby dorywczej.

Zauważyć należy, że obowiązek alimentacyjny wobec małoletnich dzieci obciąża oboje rodziców. W związku z powyższym Sąd I instancji powinien był rozważyć możliwości majątkowe matki powoda. Z poczynionych ustaleń wynikało, że ukończyła ona liceum ogólnokształcące i obecnie szuka pracy. Ze złożonych przez nią deklaracji wynika, że w razie podjęcia zatrudnienia, matka pomoże jej w opiece nad synem.

Okoliczności niniejszej sprawy wskazują, zatem że możliwości zarobkowe obojga rodziców małoletniego powoda pozostają zbliżone. Zważywszy jednak, że to M. F. (2) realizuje swój obowiązek alimentacyjny wobec syna poprzez osobisty wkład w jego wychowanie, to na pozwanym powinien spoczywać ciężar utrzymania syna w większym zakresie. Podkreślić należy, że małoletni powód z uwagi na osiągnięty wiek nie jest samodzielny i z pewnością wymaga intensywnej opieki ze strony matki.

Reasumując, Sąd Okręgowy podzielił, co do zasady ustalenia Sądu Rejonowego, że w zakresie możliwości pozwanego mieści się przyczynianie się do zaspakajania uzasadnionych potrzeb małoletniego. W ocenie Sądu Okręgowego, biorąc pod uwagę, że miesięczny koszt utrzymania dziecka kształtuje się na poziomie 550 - 600 zł, to pozwany powinien partycypować w kosztach utrzymania syna kwotą po 350 zł miesięcznie. Wskazana suma mieści się w zakresie jego możliwości finansowych i pokrywa uzasadnione potrzeby uprawnionego.

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy na mocy art. 386 § 1 k.p.c. częściowo uwzględnił apelację i zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że kwotę alimentów z punktu I ustalił w wysokości po 350 zł miesięcznie, oddalając ją w pozostałym zakresie na podstawie art. 385 k.p.c.